

Clarksons Platou
Project Sales

Alminnelige forretningsvilkår for handel med finansielle instrumenter mv. gjennom Clarksons Platou Project Sales AS

Disse Forretningsvilkårene er sist oppdatert 27.09.2016

Clarksons Platou Project Sales AS

NO 998 788 129

Munkedamsveien 62C
N-0270 Oslo, Norway

Telefon: +47 23 11 20 00
Telefax: +47 23 11 23 27

projectsales@clarksons.com
www.clarksons.com

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
2. Foretaket	3
2.1 Kontaktinformasjon.....	3
2.2 Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte.....	3
2.3 Tilsynsmyndighet.....	4
3. Hva forretningsvilkårene gjelder	4
4. Lydopptak og annen dokumentasjon	4
5. Kundeklassifisering	5
6. Hensiktsmessighetstest – egnethetstest - Kundens opplysningsansvar, fullmakter mv.	5
7. Risiko	6
8. Ordre og oppdrag - avtaleslutning	7
8.1 Tilrettelegging - Rettsforhold mellom Foretaket og dets Kunder som deltar i emisjoner.....	7
8.2 Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale	8
8.3 Oppdragsperiode for ordre	8
8.4 Retningslinjer for ordreførelse og aggregering av ordre	9
8.5 Kansellering av ordre og omsetning.....	9
9. Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge	10
10. Rapportering om utførte tjenester – bekreftelse på avtaler og utførte oppdrag	10
11. Reklamasjon mellom Foretaket og kunden	11
11.1 Reklamasjon ved kjøp av finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper .	11
12. Angrerett	12
13. Handel i utlandet	12
14. Mislighold	13
15. Renter ved mislighold	15
16. Godtgjørelse	15
17. Ansvar og ansvarsfritak	15
18. Avslutning av forretningsforholdet	16

19. Interessekonflikter	16
20. Sikkerhetsstillelse	17
21. Tiltak mot hvitvasking av penger	17
22. Opplysningsplikt overfor myndigheter	18
23. Endringer	18
24. Meddelelser, språk og fullmakter	18
25. Tolkning	19
26. Vernetting - lovvalg - tvisteløsning	19
27. Personopplysningsloven	19
28. Språk	20

1. Innledning

Disse forretningsvilkårene ("**Forretningsvilkårene**") for Clarksons Platou Project Sales AS («**CPPS**» eller «**Foretaket**») er utarbeidet i henhold til lov om verdipapirhandel av 29. juni 2007 nr. 75 med endringer ("**Verdipapirhandelloven**") med tilhørende forskrifter. Disse Forretningsvilkårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkårene og er basert på standard utarbeidet av Verdipapirforetakenes Forbund (VPFF). Begrep som er definert i verdipapirhandelloven har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse Forretningsvilkårene.

Foretakets kunder anses å ha vedtatt Forretningsvilkårene som bindende for seg når kunden etter å ha mottatt Forretningsvilkårene (enten i papirform, oversendt per e-post eller på Foretakets hjemmeside) inngir ordre, mottar investeringstjenester, inngår avtaler eller gjennomfører handler med Foretaket. Dette anses også som en bekreftelse på at kunden har lest, gjort seg kjent med og forstått Forretningsvilkårene.

2. Foretaket

2.1 Kontaktinformasjon

Clarksons Platou Project Sales AS
Organisasjonsnummer 998 788 129
Munkedamsveien 62C
0270 Oslo, Norge
Tlf: +47 23 11 20 00
Faks: +47 23 11 23 27

2.2 Hvilke tjenester Foretaket har tillatelse til å yte

Foretaket har tillatelse til å yte følgende investeringstjenester:

1. mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter,
2. utførelse av ordre på vegne av kunde,
5. investeringsrådgivning som definert i verdipapirhandelloven § 2-4 første ledd
6. og 7. plassering av offentlige tilbud som nevnt i Verdipapirhandellovens kapittel 7, plassering av emisjoner, samt garantistillelse for fulltegning av emisjoner eller tilbud om kjøp av finansielle instrumenter.

Foretaket har også tillatelse til å yte følgende tilknyttede tjenester:

5. utarbeidelse og formidling av investeringsanbefalinger, finansielle analyser og andre former for generelle anbefalinger vedrørende transaksjoner i finansielle instrumenter, og
6. tjenester tilknyttet fulltegningsgaranti.

2.3 Tilsynsmyndighet

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet.

Finanstilsynet har følgende kontaktinformasjon:

Besøksadresse: Revierstredet 3, 0151 Oslo, Norge

Postadresse: Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo, Norge

Hjemmeside: www.finanstilsynet.no.

3. Hva forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investeringstjenester og tilknyttede tjenester så langt de passer, samt tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som har likhetstrekk med finansielle instrumenter, herunder selskapsandeler (IS/KS/ANS).

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg for særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

I tillegg til ovennevnte vil tjenestene som nevnt i punkt 2.2 ovenfor kunne være regulert av verdipapirhandelloven, verdipapirregisterloven, børsloven, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven, angrerettloven og annen relevant lovgivning.

4. Lydopptak og annen dokumentasjon

Foretaket har i henhold til lov og forskrift plikt til å foreta lydopptak av telefonsamtaler i tilknytning til ytelse av investeringstjenester. CPPS foretar lydopptak på alle telefonlinjer i Foretaket inkludert mobiler.

Lydopptak oppbevares av Foretaket i 3 år i samsvar med gjeldende lovregler og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden.

Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunkt for samtalen, inngående og utgående telefonnummer og ansatt hos Foretaket som utførte samtalen. Foretaket kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. Tilknyttede agenter og andre foretak som samarbeider med Foretaket om ytelse av relevante investeringstjenester har tilsvarende plikt til å foreta lydopptak av samtaler med kunden i den grad det ytes slik investeringstjeneste over telefon.

Dokumentasjon av kommunikasjon via andre kommunikasjonskanaler enn telefon ved ytelse av investeringstjenester vil bli oppbevart av Foretaket i en periode som samsvarer med gjeldende rett.

5. Kundeklassifisering

Foretaket har i henhold til verdipapirhandelloven plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle kunder og profesjonelle kunder, herunder kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften om hvordan kategoriseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kundekategori de hører inn under samt en beskrivelse av betydningen av kundekategoriseringen.

Kvalifiserte motparter gis den laveste grad av investorbekyttelse og forutsettes selv å kunne ivareta sine interesser på verdipapirmarkedet. Det er derfor kun store institusjonelle aktører som klassifiseres på i denne kategorien.

Profesjonelle kunder er beskyttet av de alminnelige reglene i verdipapirhandelloven, men flere av bestemmelsene i verdipapirforskriften kommer ikke til anvendelse på denne kundegruppen. Også profesjonelle kunder forutsettes derfor i stor grad å kunne ivareta sine egne interesser på verdipapirmarkedet.

Ikke-profesjonelle kunder har krav på den høyeste grad av investorbekyttelse som følger av verdipapirhandelloven og verdipapirforskriften. Alle personlige investorer kategoriseres som ikke-profesjonelle kunder.

Alle kundegrupper kan anmode om å gi avkall på sin investorbekyttelse eller be om en høyere grad av investorbekyttelse (omklassifisering). Informasjon om slik omklassifisering og om konsekvensene av dette kan fås ved henvendelse til Foretaket. Informasjon om slik kundeklassifisering og omfang av kundebeholdelse er beskrevet i eget dokument «Informasjon og retningslinjer om kundeklassifisering» som er inntatt på Foretakets hjemmeside www.clarksons.com.

6. Hensiktsmessighetstest, egnethetstest - Kundens opplysningsansvar, fullmakter mv.

Foretaket har etter verdipapirhandelloven plikt til å utføre såkalte hensiktsmessighetstester i forbindelse med ytelse av investeringstjenester. For å kunne gjennomføre slike tester må Foretaket derfor innhente nødvendige opplysninger fra kunder. Kunden forplikter seg til å gi Foretaket fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen kunnskap og investeringserfaring som er relevant for de ønskede investeringstjenester og finansielle instrumenter/produkter. Kunden forplikter seg også til å informere Foretaket dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er hensiktsmessig for kunden og vil i utgangspunktet ikke foreta egne undersøkelser av informasjonen.

Dersom kunden ikke gir de opplysninger som kreves for å kunne utføre en hensiktsmessighetstest, vil dette gjøre det umulig for Foretaket å vurdere om den påtenkte investeringstjenesten eller det påtenkte investeringsproduktet er hensiktsmessig for vedkommende. Investeringstjenesten vil likevel kunne gjennomføres dersom kunden etter eget initiativ anmoder om dette. Kunden gir i slike tilfeller frivillig avkall på den investorbekyttelse som hensiktsmessighetstesten er ment å skulle ivareta.

Foretaket har i henhold til verdipapirhandelloven § 10-11 sjetten ledd, ikke plikt til å utføre hensiktsmessighetstest når ordreformidlingen skjer på kundens initiativ og ordren gjelder nærmere bestemte ikke-komplekse finansielle instrumenter, herunder aksjer notert på et regulert marked. Kunden vil i slike tilfeller ikke gis den investorbekyttelse som hensiktsmessighetstesten er ment å ivareta.

Så fremt CPPS yter kunden investeringsrådgivning skal CPPS også vurdere om de investeringstjenester og finansielle instrumenter som tilbys er egnet for kunden ("egnethetstesten"), jf vphl § 10-11 (4). CPPS skal da vurdere om produktet er i samsvar med kundens investeringsmål, om kunden er finansielt i stand til å håndtere risikoen, og at kunden har nødvendig erfaring og kunnskap til å forstå risikoen ved produktet, jf vphf § 10-16 (1).

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer i samsvar med og innenfor de tillatelser og fullmakter som måtte gjelde for kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Foretaket dokumentere slike tillatelser og fullmakter. Dersom kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Foretaket seg retten til på kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om kundens tillatelser og fullmakter til å inngå den aktuelle handel.

Kunden skal gi Foretaket en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre, utføre handel, inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter/produkter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for kunden med mindre Foretaket ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Foretaket oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for kunden. Foretaket vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt.

Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser av enhver art, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), arrest mv. Det samme gjelder for de tilfeller der kunden handler som fullmektig for tredjemann.

7. Risiko

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi, eller gå tapt i sin helhet. Verdien av de finansielle instrumenter avhenger blant annet av svingninger i finansmarkedene. Foretaket vil yte investeringstjenestene etter beste evne,

men kan ikke garantere for noe bestemt resultat. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling og avkastning på finansielle instrumenter. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter, samt til den risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjonskriv «Egenskaper og risiko knyttet til finansielle instrumenter og andeler i deltakerlignende selskaper» som er inntatt på Foretakets hjemmeside www.clarksons.com.

Kjøp av finansielle instrumenter kan i mange tilfeller finansieres ved lånt kapital (lånefinansiering). Gjennom lånefinansiering vil kunden kunne få en større gevinst om investeringen utvikles positivt, sammenlignet med en investering som kun er gjort med egen innskutt kapital. Hvis kursen på de kjøpte finansielle instrumentene derimot utvikler seg negativt, medfører dette en ulempe ettersom gjelden ikke påvirkes av kursutviklingen. Ved et kursfall vil dermed den egne innskutte kapitalen helt eller delvis gå tapt samtidig som gjelden må betales helt eller delvis gjennom salgsinntektene fra de finansielle instrumentene som har falt i verdi. Gjelden, inklusiv rente, må betales selv om salgsinntektene ikke dekker hele gjelden.

Kunden må selv evaluere risikoen forbundet med det aktuelle instrument og marked. Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å kontakte Foretaket og andre relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før kunden tar sin investeringsbeslutning.

Alle handler kunden gjennomfører etter at det er innhentet anbefaling fra Foretaket skjer på kundens eget ansvar og etter kundens eget skjønn og avgjørelse. Foretaket påtar seg under enhver omstendighet intet ansvar for investeringsanbefalingen dersom kunden helt eller delvis fraviker de anbefalinger foretaket har gitt. Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en kundes handel.

8. Ordre og oppdrag - avtaleslutning

8.1 Tilrettelegging - Rettsforhold mellom Foretaket og dets Kunder som deltar i emisjoner

Foretakets ansvar og rolle i emisjoner reguleres av disse forretningsvilkår samt av gjeldende lovgivning for den aktuelle plasseringen, og eventuelt særskilte vilkår som følger av hver enkelt plassering.

Foretaket vil utarbeide informasjonsmemorandum eller annet tegningsmateriale for den enkelte emisjon. Foretakets ansvar for opplysninger i dette materialet reguleres av bestemmelsene i forretningsvilkårenes pkt. 20, med mindre annet følger av tegningsmaterialet.

Tegning i AS/ASA skal skje i henhold til reglene i aksje- og allmennaksjeloven, i protokollen for kapitalforhøyelsen eller på et særskilt tegnings-/bestillingsblankett. Tegning i andre selskaper skjer etter regler for angjeldende selskapstype og konkret tilpassede prosedyrer.

Foretaket vil sende ut melding om tildeling til alle Kunder som tegner seg og tildeles finansielle instrumenter i emisjoner der Foretaket er tilrettelegger.

Tegningsbeløp vil normalt bli innkalt til konto tilhørende utstederselskapet.

For øvrig kommer allmennaksjeloven/aksjeloven til anvendelse, hva angår mislighold av innbetaling, registrering av emisjonen, ugyldighetsinnsigelser m.m.

Tegning skjer skriftlig på tegnings-/bestillingsblankett utarbeidet for den enkelte emisjonen.

8.2 Inngivelse og aksept av ordre og inngåelse av avtale

Ordre om handel i finansiell instrumenter eller selskapsandeler fra kunden kan gis muntlig eller skriftlig. Det vil kunne gjelde begrensninger for inngivelse av ordre via e-post, SMS, og andre meldingssystemer mv. Ordren er bindende for kunden når ordren har kommet frem til Foretaket med mindre annet er særskilt avtalt. Dersom ordren skjer per telefon er avtale inngått per tidspunkt for telefonsamtalen og ikke først etter skriftlig bekreftelse.

Foretaket vil foreta lydopptak av samtlige ordrer og indikasjoner på ordrer om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som inngis per telefon. Lydopptak og annen dokumentasjon for avtaler, ordre og indikasjoner på ordre som er inngitt på annen måte, vil bli oppbevart av Foretaket. For øvrig vises det til punkt 4 ovenfor.

Foretaket vil ikke være forpliktet til å motta og formidle eller utføre en ordre dersom orden ikke er gitt på en for Foretaket tilfredsstillende måte, eller inngå avtaler Foretaket antar vil kunne medføre brudd på offentligrettslige lover eller regler. Foretaket er heller ikke forpliktet til å motta og formidle eller utføre ordre som er avgitt/sendt inn og mottatt før kundeavtale er inngått, kundeklassifisering og hensiktmessighetstest er gjennomført, og vil dessuten kunne annullere ordre ved mistanke om at ordren har tilknytning til markedsmisbruk, jf. verdipapirhandelloven § 3, eller andre straffbare forhold, herunder hvitvasking eller terrorfinansiering. Foretaket er ikke ansvarlig for tap som måtte oppstå dersom orden ikke er mottatt, formidlet eller utført eller dersom den blir annullert som følge av forhold nevnt i dette avsnittet.

8.3 Oppdragsperiode for ordre

Oppdragsperiode for ordre om tegning i unoterte finansielle instrumenter, andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper følger av tegningsmaterialet for vedkommende emisjon/prosjekt.

Oppdragsperiode for ordre knyttet til annenhåndshandel i unoterte finansielle instrumenter, andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper, er én måned, med mindre annet følger av avtale mellom Kunde og Foretaket.

For ordre knyttet til handel i omsettelige verdipapirer gjelder ordren oppdragsdagen eller til stenging av det regulerte markedet ordren er lagt inn på og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag kundens ordre til Foretaket om å kjøpe eller selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Foretaket. For de tilfeller Foretaket initierer en handel, anses oppdragsdag å være den dag Foretaket tar kontakt med kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter. Ordren kan tilbakekalles i den grad den ikke er utført av Foretaket.

8.4 Retningslinjer for ordreutførelse og aggregering av ordre

Foretaket vil søke å sikre kunden best mulige betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for ordreutførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter skal gjennomføres. Handler vil bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i så tilfelle utføres i tråd med slik instruksjon. En spesifikk instruksjon kan dermed medføre at Foretaket ikke kan oppfylle retningslinjene for å sikre kunden beste resultat. Ettersom hovedvirksomheten i Foretaket vil omfatte investeringstjenester knyttet til selskapsandeler vil Foretaket som hovedregel utføre ordre OTC. Kunden anses særskilt for å ha godkjent at ordre utføres OTC. Foretakets retningslinjer for ordreutførelse er inntatt på Foretakets hjemmeside www.clarksons.com.

Foretaket forbeholder seg rett til å aggregere kundens ordre med ordre fra andre kunder, personer eller foretak som er eller ikke er tilknyttet Foretaket som beskrevet i retningslinjene for ordreutførelse. Aggregering av ordre vil kunne finne sted dersom det er usannsynlig at aggregering generelt vil være til ulempe for kundene. Kunden er imidlertid innforstått med at aggregering av ordre i enkelttilfeller kan medføre en ulempe.

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom kunden samtidig inngir ordre både for egen regning og for regning av sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil Foretaket prioritere den oppdragsgiverne representerer.

8.5 Kansellering av ordre og omsetning

For unoterte finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper vil ordre bare kunne kanselleres av Kunden dersom Foretaket samtykker. Samtykke avhenger blant annet av forholdet til avtalemotparter.

I henhold til aktuelle handelsregler vil det enkelte regulerte markedet under gitte forutsetninger kunne kansellere ordre og omsetninger. Slik sletting vil være bindende for kunden.

9. Levering og betaling (oppgjør) av finansielle instrumenter i Norge

Foretaket utfører ordre i finansielle instrumenter ved å koble og gjennomføre handel mellom Kunden og potensielle selgere eller kjøpere, som kan ha et kundeforhold til Foretaket. Oppgjør og oppgjørsfrister følger da etter nærmere avtale.

Enhver form for annenhåndshandel i finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper gjennom Foretaket forutsetter at partene har forhåndsgodkjent hverandre som motpart i handelen før bindende avtale om handel finner sted. Foretaket påtar seg intet ansvar for rettidig oppgjør. Partene er gjensidig og direkte ansvarlige overfor hverandre for rettidig levering av papirer og pengeoppgjør på avtalt oppgjørsdag. Partenes forhåndsgodkjenning av hverandre som motparter i handelen innebærer at Foretaket ikke vil ha oppgjørsansvar overfor partene ved eventuelt mislighold knyttet til gjennomføring av handelen, jf. verdipapirhandelloven § 12-1. Partenes forhåndsgodkjenning av hverandre som motparter innebærer også at annenhåndshandel gjennom Foretaket ikke vil skje anonymt, og at kjøper og selger ved ordreinnleggelse anses for å samtykke i at motparten kan gjøres kjent med deres identitet.

Selger skal stille avtalt antall finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper tilgjengelig fri for heftelser på oppgjørsdag. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter/selskapsandeler eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at Foretaket er gitt fullmakt til å anmode kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter/instruere om overføring av de aktuelle selskapsandeler til kjøper. Kjøper forplikter seg til å foreta innbetaling av kjøpesum samt eventuelt meglerhonorar med valuterings per oppgjørsdag.

10. Rapportering om utførte tjenester – bekreftelse på avtaler og utførte oppdrag

Foretaket vil ved sluttseddel/bekreftelse eller på annen måte rapportere til kunden om de tjenester det har utført eller de avtaler som er inngått. Sluttseddel/bekreftelse kan sendes per e-post til Kundens oppgitte e-post adresse. I den grad det er relevant vil sluttseddel/bekreftelse omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for kunden. Utover dette vil sluttseddel/bekreftelse inneholde informasjon i henhold til den til enhver tid gjeldende rett.

For andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper vil informasjon om oppdrag kunne gis på annen måte og med annet innhold. Dersom Kunden har deltatt i selve avtaleslutningen, herunder ved direkte signering av selskapsavtaler, vil det normalt ikke gis noen ytterligere bekreftelse på utført oppdrag.

Bekreftelser som skal påtegnes av kunden, skal straks etter mottak påtegnes og deretter sendes i retur til Foretaket slik dette er angitt i bekreftelsen eller på annen måte avtalt med kunden.

Foretaket forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel eller annen bekreftelse. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

11. Reklamasjon mellom Foretaket og kunden

I forbindelse med annenhåndshandel hvor partene har forhåndsgodkjent hverandre har Foretaket intet ansvar for rettidig oppgjør og Kunden vil selv måtte gjøre gjeldende eventuell reklamasjon direkte overfor sin motpart.

For øvrig gjelder følgende regler for reklamasjon ved handel gjennom Foretaket:

11.1 Reklamasjon ved kjøp av finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper

Dersom kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per e-post eller annet elektronisk medium og kunden ikke har mottatt slik sluttseddel eller bekreftelse innen utgangen av neste bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av andre bankdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, meddele dette til Foretakets Compliance Officer. Dersom kunden har avtalt å motta sluttseddel eller annen bekreftelse per ordinær post og kunden ikke har mottatt sluttseddel eller annen bekreftelse innen tre bankdager og innen syv bankdager for kunder med utenlandsk adresse etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må kunden så raskt som mulig og senest innen utgangen av henholdsvis fjerde og åttende banksdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp meddele dette til Foretakets Compliance Officer.

Kunden skal straks etter mottak av sluttseddel eller annen bekreftelse kontrollere denne og gi melding (ila. mottaksdagen) til den aktuelle enhet i Foretaket dersom kunden vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av sluttseddelen/bekreftelsen er i strid med ordren, oppdraget eller den inngåtte handel.

Dersom kunden ikke reklamerer som angitt over, vil kunden kunne bli bundet av slik sluttseddel/bekreftelse selv om denne ikke er i samsvar med inngått avtale/vilkår for handelen.

Dersom betaling til kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen og kunden har levert de aktuelle finansielle instrumenter eller stilt disse til disposisjon for Foretaket, må kunden straks han har konstatert eller burde ha konstatert at oppgjør ikke er mottatt, kontakte Foretaket og eventuelt erklære heving overfor Foretaket dersom kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Kunden kan bare heve avtalen dersom forsinkelsen er vesentlig.

Ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom Foretaket gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at kunden fikk kunnskap om eller burde fått kunnskap om de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. (I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet). Slik innsigelse vil ha slik virkning i forhold til Foretaket som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekreftes skriftlig til Foretakets Compliance Officer.

Dellevering til kunden gir ham ikke rett til å heve avtalen med mindre kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

Dersom kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

Dersom ordren er utført av et annet verdipapirforetak og reklamasjonen gjelder forhold ved utførelsen, skal kunden rette reklamasjonen til det utførende verdipapirforetaket. For slik reklamasjon vil det foreligge egne regler som følger av avtalen mellom kunden og det utførende verdipapirforetaket.

12. Angrerett

Det er ikke angrerett etter angrerettloven på de tjenester, handler i finansielle instrumenter, andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper som omfattes av Forretningsvilkårene. Kunden må derfor før innsendelse av ordre eller tegning i emisjoner nøye overveie fordelene og ulempene ved å investere i finansielle instrumenter og/eller selskapsandeler.

13. Handel i utlandet

For handel med og oppgjør av utenlandske finansielle instrumenter og andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper henvises til de handelsregler og oppgjørs- eller leveringsbetingelser som er fastsatt i det land hvor de finansielle instrumenter er kjøpt eller solgt.

Dersom finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan avvike fra det som gjelder i Norge. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler o.l. i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med lover og regler i det aktuelle land eller på det

aktuelle marked. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som vil følge etter norsk rett, se punkt 20 nedenfor, med mindre annet er skriftlig avtalt med kunden.

14. Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til Forretningsvilkårene bl.a. når:

1. det ikke er betalt til rett tid,
2. levering av finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper eller penger ikke skjer innen oppgjørsfristen eller kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter Forretningsvilkårene,
3. kunden bryter regler for markedsmissbruk eller for øvrig ikke opptrer i samsvar med akseptert markedspraksis,
4. kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon, eller
5. kunden avvikler sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

Foretaket har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

1. Erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet.
2. Utøve sin sikkerhetsrett i henhold til Verdipapirhandellovens § 12-2.
 - Foretaket har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter som Foretaket har kjøpt for kunden, jf. Verdipapirhandellovens § 12-2.
 - Dersom kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre - 3 - dager etter oppgjørsfristen kan Foretaket, med mindre annet er skriftlig avtalt, og uten ytterligere varsel, selge de finansielle instrumentene/andelene i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper for kundens regning og risiko til dekning av Foretakets krav. Slikt salg skal normalt skje til markedskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig.
3. Realisere andre aktiva enn de som er omfattet av punkt 2 ovenfor, og kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler, jf. lov om tvangsfullbyrdelse § 1-3 annet ledd.
4. Stenge alle posisjoner som er gjenstand for sikkerhetsstillelse og/eller marginberegning,

5. Benytte til motregning samtlige av Foretakets tilgodehavende mot kunden fra andre finansielle instrumenter og andeler i KS,ANS, IS og tilsvarende selskaper og/eller tjenester herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter mv. og utgifter eller tap som følge av kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Foretaket, overfor ethvert tilgodehavende kunden har mot Foretaket på tidspunktet for misligholdet - enten kravene er i samme eller ulik valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på tidspunktet for misligholdet.
6. Gjennomføre for kundens regning og risiko hva Foretaket anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av kunden, herunder reversering av transaksjoner.
7. Dersom kunden ikke leverer avtalt ytelse eller beløp, herunder ikke leverer de finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS og tilsvarende selskaper på avtalt tidspunkt til Foretaket, kan Foretaket umiddelbart foreta dekningskjøp eller innlån av finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS eller tilsvarende selskaper for kundens regning og risiko for å oppfylle sin leveringsplikt overfor kjøper. Tilsvarende kan Foretaket foreta de handlinger Foretaket anser nødvendig for å redusere det tap eller ansvar som følger av kundens mislighold av avtale inngått med Foretaket, herunder foreta handlinger for å redusere risiko for tap knyttet til endringer i valutakurser, renter samt andre kurser eller priser som kundens handel er knyttet til. Kunden plikter å erstatte Foretakets eventuelle tap med tillegg av forsinkelsesrente og eventuelle gebyrer.
8. Kreve dekket alle kostnader og tap Foretaket er blitt påført som følge av kundens mislighold, herunder, men ikke begrenset til, kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS eller tilsvarende selskaper, renter, tap som følge av endringer i valutakurser, renter m.m. og andre forsinkelsesgebyrer.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

Ved transaksjoner som følge av kundens mislighold eller forventede mislighold bærer kunden iht. punkt 14 nr. 8 over, risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til transaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller kunden, med mindre kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjørsdagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges kunden til last. Dette gjelder uavhengig av om transaksjonen er en dekningstransaksjon foretatt av Foretaket eller om det er en transaksjon foretatt av kunden etter at Foretaket har varslet at misligholdsbeføyelser vil bli iverksatt.

15. Renter ved mislighold

Ved Foretakets eller kundens mislighold svares rente tilsvarende til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, jf. forsinkelsesrenteloven¹, med mindre annet er særskilt avtalt.

16. Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse i form av kurtasje eller annet vil være gjenstand for individuell avtale.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til eller trekkes fra verdien av de finansielle instrumenter/andeler i KS, ANS, IS eller tilsvarende selskaper som kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats.

Kunden vil før gjennomføring av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalingsbetingelser og de totale kostnader kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

Foretaket forbeholder seg rett til å gjøre fradrag i kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første ledd, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o.l.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand, vil Foretaket ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt.

Dersom det blir aktuelt å motta returprovisjon vil kunder før ytelsen av investeringstjenester gis informasjon om vederlagets art og verdi, eller beregningsmåte dersom verdien ikke kan fastsettes.

17. Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ansvarlig overfor kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg det har sluttet på vegne av eller med kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Foretaket påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom kunden ikke stiller til disposisjon for Foretaket de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Foretaket er heller ikke ansvarlig dersom en u hensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger, jf. punkt 6 ovenfor.

¹ Lov av 17. desember 1976 nr. 100, med endringer.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres kunden som følge av at kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller dets ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for kundens tap så lenge Foretaket eller dets ansatte ved anbefaling eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dets ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlatelser dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra kunden, påtar Foretaket seg intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrydd, feil eller brydd i elektroniske databehandlingsystemer eller telenett mv., brann, vannskade, streik, lovendringer, pålegg fra myndighetenes eller lignende omstendigheter.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppgjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt over, kan følge av særskilt avtale med kunden.

18. Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig.

19. Interessekonflikter

Foretaket skal være oppbygd slik at risikoen for interessekonflikter mellom Foretaket og kundene og kundene seg i mellom reduseres til et minimum.

Foretaket har videre en særlig plikt til å sørge for at kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, f.eks. som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter anbefalingen gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

Dette, samt de særskilte taushetspliktbestemmelser som gjelder, kan medføre at Foretakets ansatte som har kontakt med kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Foretaket og som kan være relevant for kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil kundens kontaktperson(er) i Foretaket ikke ha anledning til å utøve anbefaling med hensyn til bestemte investeringer. Foretaket kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi anbefaling eller utføre en bestemt ordre.

Foretaket og dets ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av:

1. tilretteleggeroppdrag for det aktuelle investeringsobjekt,
2. utførelse av ordre for andre kunder,
3. upubliserte investeringsanbefalinger (analyser) utarbeidet av Foretaket,
4. ansattes egne posisjoner.

20. Sikkerhetsstillelse

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med Verdipapirhandelloven.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil kroner 200.000 per kunde per tilfelle av manglende økonomisk evne.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvar for eller har dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket, når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper verdipapirforetak, verdipapirfond og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser og pensjonsfond eller eventuelle konsernselskaper til Foretaket.

21. Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av kundeforhold skal kunden gjennom legitimasjonskontroll mv. dokumentere sin identitet samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til gjeldende hvitvaskingsregelverk.

Foretaket har i tillegg plikt til å rapportere til ØKOKRIM dersom det foreligger mistanke om at en ordre eller transaksjon har tilknytning til utbytte fra en straffbar handling eller terrorhandlinger.

Foretaket kan ikke gjennomføre mistenkelige transaksjoner før ØKOKRIM er varslet. Foretaket kan ikke holdes ansvarlig for kundenes tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkeltransaksjoner. Dette kan skje uten at kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt. Foretaket kan ikke holdes ansvarlig for kundens tap dersom rapportering eller stansing av ordre har skjedd i god tro.

22. Opplysningsplikt overfor myndigheter

Foretaket vil uavhengig av lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om kunden, kundens transaksjoner, og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i medhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan meddeles Verdipapirforetakenes Forbunds etiske råd eller Bankklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

Foretaket har en plikt til å melde potensielle mistenkelige transaksjoner til myndighetene som kan være innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Kunden vil i slike tilfeller ikke bli informert dersom Foretaket melder en transaksjon som er gjenstand for mistanke kunden gjennomfører til relevante myndigheter.

23. Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Endringer trer i kraft fra det tidspunktet de er publisert på Foretakets internettside. Kunden må selv holde seg oppdatert om endringer publisert på Foretakets internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

24. Meddelelser, språk og fullmakter

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes per brev, telefaks, e-post eller etter avtale per annen elektronisk kommunikasjon. I den grad kunden vet eller burde vite hvilken enhet i Foretaket som er rette mottaker, må meddelelsen sendes til vedkommende enhet og anses i motsatt tilfelle for ikke mottatt av Foretaket. Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk eller engelsk.

Ved etablering av forretningsforholdet skal kunden meddele Foretaket korrekt personnummer/organisasjonsnummer, adresse, telefon- og telefaksnummer, eventuelle elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger. Det samme gjelder for bankkontoer. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

25. Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse Forretningsvilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår som til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretningsvilkårene og øvrige avtaler inngått mellom Foretaket og kunden, se punkt 3 ovenfor.

26. Verneting - lovvalg - tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke-eksklusivt) verneting. Kunder med utenlandsk verneting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål som har tilknytning til disse forretningsvilkår fremmes for Oslo tingrett. Kunder med verneting i utlandet kan, uavhengig av overnevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt verneting dersom Foretaket ønsker dette.

Dersom kunden ikke er tilfreds med klagebehandlingen hos Foretaket, kan kunden bringe spørsmål om forståelsen av Forretningsvilkårene og forhold i tilknytning til Foretaket inn for Verdipapirforetakenes Forbunds etiske råd i samsvar med de etiske normer og behandlingsreglene for saker i henhold til de etiske normer. I noen tilfeller kan klager også bringes inn for Bankklagenemnda. Foretaket kan gi nærmere informasjon om klagebehandlingen for de enkelte produkter. Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

27. Personopplysningsloven

Foretaket ved leder er behandlingsansvarlig etter Personopplysningsloven.

Personopplysninger vil bli behandlet i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Formålet med behandlingen av personopplysninger er gjennomføring av de avtaler som inngås mellom Foretaket og kunden, administrasjon, fakturering samt markedsføring av investeringsprodukter- og tjenester.

Personopplysninger kan ved lovbestemt opplysningsplikt bli utlevert til offentlige myndigheter.

Kunden kan be om informasjon om hvilken behandling Foretaket foretar, og hvilke opplysninger som er registrert, jf. Personopplysningsloven § 18. Kunden kan kreve retting av uriktige eller mangelfulle opplysninger, samt kreve sletting av opplysninger når formålet med behandlingen er gjennomført og opplysningene ikke kan brukes/arkiveres til annet formål, jf. Personopplysningslovens §§ 27 og 28.

28. Språk

Forretningsvilkårene finnes i norsk og engelsk versjon. Ved motstrid skal den norske versjonen ha forrang.

Clarksons Platou Project Sales AS

Munkedamsveien 62C

0270 Oslo

Norge

Tlf: +47 23 11 20 00

Faks: +47 23 11 23 27

www.clarksons.com